33e jaar. — Nr 26. Dinsdag 2 maart 1886.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nr 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »

Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 2 MAART.

—

Zonder godsdienst.

Over meer dan twee duizend jaren zegden de heidenen: « Wee de volkeren wier goden vertrokken zijn! De mensch zonder godsdienst is het wreedste, het wildste dier dat er bestaan kan. » En Cicero, een ander heiden van voor Christus geboorte, voegde er bij: « Een volk kan niet bestaan zonder religie, zoo min als het mogelijk is eene stad in de lucht te bouwen. Zij die den godsdienst afbreken zijn booswichten, en wel de ergste van allen, want zij ondermijnen het fondament zelve van alle orde en rust in de samenleving. »

De Paus, de bisschoppen, onze priesters en de verstandigste tusschen de geloovigen, houden niet op te herhalen de woorden van den heiden Cicero:

« Die den godsdienst aanvallen, ondermijnen de grondslagen der samenleving. »

Invoerrechten.

Men schrijft uit Brussel aan de *Gazette de Liége* dat de gevoelens verdeeld zijn, aangaande de vraag of de inkomrechten op het vee zullen gestemd of verworpen worden. De eenen zeggen *ja*, de anderen zeggen *neen* en allen beweeren eene juiste optelling te hebben gedaan.

Het voorstel, zegt de briefwisselaar, is nochtans verzekerd van de stem van zes afgevaardigden van Brussel.

Zes stemmen op zestien afgevaardigden, die allen met vertrouwen door de landbouwers van het arrondissement Brussel naar de Kamer zijn gezonden, dat is zeer weinig. Ons dunkt dat de tien overige Volksvertegenwoordigers der hoofdstad, wel wat meer de wenschen hunner lastgevers zouden mogen te rade gaan.

Dat is niet alleen waar voor Brussel, maar nog veel meer voor andere arrondissementen, zooals Thielt, bij voorbeeld, wier vertegenwoordigers tot hiertoe de rechten hebben bestreden ofschoon de kiezers van hun distrikt schier eenparig zijn om ze te vragen.

Komaan, vrienden van den landbouw, terwijl het nog tijd is, dapper doorgewerkt en aan de onverzettelijke voorstanders van den vrijhandel — zoolang het den landbouw betreft — gevraagd waarom zij gedurig nieuwe bescherming vragen voor de nijverheid in plaats van logiek te zijn en deze onder al hare vormen afteschaffen.

Eene goede wet! Uit San-Francisco wordt gemeld dat het tweegevecht aldaar op eene strenge manier gestraft wordt. Wie iemand doodt, of voor het leven verminkt, moet aan de weduwe een jaargeld betalen en zelfs de achtergelaten schulden voldoen. Wij vragen ook zoo'n wetje in België.

Men schrijft ons uit Borgworm, 1 maart:

De liberale associatie van Borgworm heeft zich eergisteren vergaderd om raad te houden over den toestand en om kandidaten aan te stellen voor de wetgevende kiezing der aanstaande maand juni.

Van de twee uitgaande liberale representanten, is er een, M. Hallet, die niet meer vraagt zich op den rang te zetten.

De tweede, M. Lejeune, heeft op het aandringen der liberalen toegestemd zich op nieuw als kandidaat te laten voordragen.

Om M. Hallet te vervangen heeft men keus gedaan van M. Fr. Heptia, zoo dat deze met M. Lejeune de twee kandidaten der liberale associatie zullen zijn.

De liberalen toonen weinig hoop in den uitslag en wanneer zij rechtuit spreken, dan bekennen zij dat de liberalerij te Borgworm gelijk overal het water afgaat.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de **MARS** est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres.

BINNENLAND.

Een diefstal van 32,000 fr. is gisteren omtrent 10 uren 's morgens begaan, in de *Banque générale* (Terwangne en Cie) Groenplaats te Luik.

Men heeft eenen portefeuille, inhoudende deze aanzienlijke som, ontstolen aan eenen bediende van M. B. die zich naar de bank begeven had en die de onvoorzichtigheid begaan had dezen portefeuille in eenen der buitenzakken van zijnen overjas te steken.

De politie heeft tot hiertoe den misdadiger nog niet ontdekt.

— VERSCHRIKKELIJKE MISDAAD. — Eene nieuwe verschrikkelijke misdaad heeft in de gemeente Merxem eene zeer groote verslagenheid teweeg gebracht.

De echtgenooten Danys, wonende in lest genoemde gemeente, Bredabaan 293, hadden een zeer bevallig dochterke, Josephina Marie genaamd dat twaalf jaren oud was en te Hamme werd geboren.

Netjes opgesmukt en fraai in het zwart gekleed begaf het meisje zich zaterdag morgend, ten 9 ure, naar haren oom en hare tante, de echtgenooten Anthonissen, beenhouwer in de Nassaustraat te Antwerpen.

Het kind werd door zijne ouders gelast aldaar het vleesch te halen, waarmee 's anderdaags, zondag, keuken zou worden gemaakt, en het deed die boodschap met zijne gewone bereidwilligheid.

Vrouw Anthonissen is de zuster der moeder van het kind.

Toen « Joske » bij oom en tante in de Nassaustraat aankwam, waren deze volop bezig met hunne verhuizing naar de Falconplein.

Oom en tante vraagden aan het meisje Danys of zij niet een handje zou willen toesteken, om wat kleinigheden, als lampen, glazen, potten, enz. naar de Falconplein te helpen overdragen.

Voor kinderen is zulk werk eene kermis.

« Joske » stemde zeer gewillig toe en verzekerde aan haren oom en hare tante, dat zij den ganschen dag mocht helpen verhuizen, aangezien zij toch niet naar de school moest gaan.

En de kermis van het arme kind, die door eene zoo rampzalige gebeurtenis moest worden gestoord, begon.

Reeds tweemaal had het dochterke, vlug en blij, en met kleinen huisraad geladen, den weg van de oude naar de nieuwe woning afgelegd, wanneer hare tante haar gelastte aan den knecht die zich reeds in het huis der Falconplein bevond, te zeggen, dat hij aldaar voor zijn middagmaal moest zorgen en zich voor dezen keer kon vergenoegen met eenen boterham en wat vleesch.

« Joske » ging voor de de derde maal naar de Falconplein, en volbracht bij den knecht, eenen jongeling van 17 tot 18 jaren, de boodschap waarmee hare tante haar had gelast.

Dat gebeurde ten 11 ure en van dit oogenblik werd het arme kind in het huis der Nassaustraat niet meer gezien, Joske keerde niet meer terug.

Vrouw Anthonissen, ongerust, ging in de woning der Falconplein naar het kind uitzien en vernam aldaar van den knecht, dat « Joske » reeds sedert half twaalf ure was vertrokken.

Zij vond de handelwijs van het meisje zeer zonderling, doch dacht te goeder trouw, dat het naar zijne ouders, te Merxem was weergekeerd.

Deze lesten geloofden op hunne beurt, dat hun kind bij oom en tante was gebleven, en allen stelden zich dus gerust.

Zondag morgend kwam vader Danys naar de nieuwe woning van zijn schoonbroeder op de Falconplein, meer om het benoodigde vleesch, dan om zijn kind te halen. Immers, de goede man vermoedde geen ongeluk.

Toen hij vernam dat zijn « Joske » aldaar niet was, toen M. Anthonissen en zijn echtgenoote insgelijks hoorden, dat het lieve kind in het ouderlijke huis niet was weergekeerd, maakte een akelig voorgevoel zich van allen meester.

Zij bersten uit in tranen en snikken en begonnen luidop te kermen.

Weldra stond gansch het huis in rep en roer. Vrouw Anthonissen viel in onmacht, terwijl de vader van het verdwenen kind zich aan eene wanhoop overgaf, die het ongevoeligste hart zou hebben bewogen.

Onmiddelijk werden in alle richtingen opzoekingen gedaan en de policie werd in al de bureelen van de zaak verwittigd.

Men zocht en vroeg overal naar het arme kind, doch het was nergens te vinden.

Gisteren namiddag speelden eenige schippersknapen tusschen de planken, die aan de zuiddok van de houtkaai op een liggen gestapeld.

Onverwachts ontdekten zij aldaar het lijk van een kind...

De kinderen werden met een grooten schrik bevangen en riepen op de voorbijgangers.

Onmiddellijk stond er een talrijke volksmenigte rond het lijkje; verscheidene policieagenten kwamen toegesneld en ook het parket.

Geen twijfel meer! men stond voor het lijk van « Joske... »

Uit een onderzoek der wetsdoktors bleek, dat de kleine lieve, daags te voren nog het geluk harer ouders en de vreugde der familie, door een monster werd mishandeld, verschrikkelijk mishandeld en daarna verwurgd.

Eene nieuwe koord, welke de onmensch rond den hals van het onschuldig dochterke heeft geslagen, en welke hij toestropte, tot dat zijn slachtoffer bezweek, lag nevens het afzichtelijk lijk.

De plaats waar het lijkje werd gevonden, kon geen spoor van eene worsteling dragen, vermits de grond door de vorst, als ijzer, zoo hard is.

Het is dus niet zeker dat de afschuwelijke aanslag en de moord juist dáár werden gepleegd. Mogelijk heeft het monster zijn verschrikkelijk werk elders ten uitvoer gebracht en het lijk van zijn slachtoffer op bedoelde plaats neergelegd.

Tot nu toe is de dader van die afgrijselijke misdaad nog niet gekend.

Het lijk van het arme « Joske » moest vandaag worden gefotografeerd, om alzoo de opzoekingen te vergemakkelijken.

Het parket zal niets verwaarloozen om den plichtige aan de samenlevigg te ontrukken en aan al de strengheid van het menschelijk gerecht over te leveren.

Wij vernemen ten slotte dat er vermoedens op een dokwerker wegen.

— Cens-Erneuville, 27 septembre 1885. M. Pelerin, Apotheker, 12, rue de l'Ecuyer, te Brussel. Sedert 15 maanden leed ik aan hevige maagpijnen, ik had gedurig hartkloppingen, dikwijls hoofdpijn en kon zeer weinig slapen, en te vergeefs had ik al de middelen van den Dokter genomen.

Door uwe Zwitsersche Pillen en voor een bagatel van drie franken (zijnde 2 doozen) heb ik mijne gezondheid terug gekregen. Daarom machtig ik u dezen brief bekend te mogen maken. L. Georges. Echtverklaring der handteekening door den Burgemeester van Erneuville.

— De Venetiaansche doktor Musatti, een der meest pratische Italiaansche hygiënist, is reeds herhaaldelijk te velde getrokken tegen de nadeelen van het dragen van korsetten, maar zooals te denken is, te vergeefs.

Hij deelt thans aangaande den oorsprong van dit kleedingstuk *(carcere duro)* mede, dat dit door eenen slachter werd uitgevonden in de 13e eeuw, als strafwerktuig tegen zijne weerspannige vrouw.

Na alle andere middelen te vergeefs beproefd te hebben om hare losbandigheid en praalzucht te vereidelen, bedacht deze barbaarsche man het middel om de borstkas zijner vrouw saam te drukken door 2 veerkrachtige houten spalken, die de ademhaling belemmerden en haar tot rust en kalmte moesten dwingen.

Dit middel hielp aanvankelijk; zijn voorbeeld werd door andere lief hebbende mannen gevolgd en de grondslagen van korset waren gelegd.

Langzamerhand onderging het strafwerktuig echter eenige verandering en daarmede verdween ook langzamerhand de angst der schoone sekse.

De vrouwen bleven weerspannig en droegen zelfs het strafwerktuig als spotternij; zij werden zoodoende langzamerhand gewend aan haar kuras, en hetzij uit lust tot tegenspraak, ofwel later door den drang der mode, werd het korset meer en meer algemeen en naar den zoo men weet nog al eens afwisselenden smaak der dames, langzamerhand vervormd tot zijne tegenwoordige gedaante.

Het kwam allengs zoowel in de hoogere standen als in de lagere volksklassen in eere, en wist zich niettegenstaande al de lasten en ellende voortvloeiende uit samendrukking der borstkas (moeilijke ademhaling, belemmerden bloedsomloop, stoornis in de spijsvertering en verscheidende gebreken aan hart, longen, enz.) uit het dragen der korsetten voortvloeiende, tot op dit oogenblik te handhaven. Zoo oende boeten de mannen en het meest de vrouwen van den tegenwoordigen tijd voor eene barbaarsche straf uit den tijd der voorvaderen.

— Zeven-en-twintig bewoners eener provinciestad hadden zich in maatschappij vereenigd voor het aankoopen van loten der antwerpsche tentoonstelling. Op het oogenblik der trekking waren zij eigenaars van 1532 loten. Zij hebben geen enkel prijsken gewonnen, zelfs geen doosken naalden of geen fleschken likeur!!!

— Er zijn vermakelijke toevallen in het winnen der prijzen van de wereldtentoonstelling. Eene dikke dame heeft eene velocipede gewonnen; een pastoor eener buitengemeente een pakje naalden; verscheidene jonge meisjes een kistje cigaren. Een inwoner van Poperingen is naar Brussel gekomen om zijnen prijs: dertien kleine doosjes, die het eene in het andere passen.

— Een blad van Brussel vraagt of men wel met juistheid weet, hoeveel de titel van soeverein van den Vrijen-Congostaat aan Leopold II gekost heeft. Tijdens de conferencie van Berlyn, heeft de koning der Belgen verklaard, dat hij afstand deed van al de sommen die hij tot dan toe besteed had voor de afrikaansche onderneming. Hij had reeds dertien millioen uitgegeven. 't Is dus dertien millioen dat hij de waardigheid betaald heeft, waarmede de mogendheden hem begiftigd hebben, — dertien millioen zonder de staarten.

*** Een vreemdeling bezocht eens een Goudsche pijpenfabriek en vond er alleen een jongen.

« Ik geef u een gulden als gij mij eens laat zien hoe gij die pijpen fabrikeert, zegde hij.

« Ik kan alleen maar neusbranderkes maken, mijnheer, antwoordde de knaap.

« Wat zijn dat, neusbranderkes?

« Wel korte pijpjes.

« Nu goed, ik geef u een gulden — maakt er eens een.

« Eerst de gulden, was het antwoord. »

De vreemdeling gaf het geldstuk en toen nam de jongen eene lange pijp, brak een stuk van den steel af en zegde: Kijk, dat is nu een neusbranderke.

Congeland.

De heer Monet, een afrikaansch reiziger, die, even als de heer Péterken thans in Belgie conferenciën over Congoland geeft, doet volgenderwijze de voortbrengselen kennen, welke Congoland put uit de drie rijken der natuur.

Dierenrijk. — De olifant, alhoewel tot andere streken van Afrika behoorende, dringt soms in troepen tot Congoland door. Tijdens het verblijf van den heer Monet aldaar, werden twee diktuiden geschoten.

Men heeft ten onrechte beweerd, dat er in Congoland geen vee bestaat, dat het vee er zelfs niet zou kunnen leven. Dit is eene moedwillige leugen. Van over tien jaren worden in Congoland meer dan 500 ossen, talrijke kudden schapen en geiten, enz., gekweekt en ter markt gebracht. De spreker kocht zelf een schaap voor 15 fr. Een os wordt verkocht en langs de faktorijen met de stoomschepen van den Staat verzonden aan den prijs van 175 fr.

Plantenrijk. — De palmboomen zijn in Congoland ontelbaar. Zij leveren er in overvloed eene noot op, waaruit men palmolie trekt. Deze olie wordt in Europa gebruikt voor het opmaken van reukwerken en zeep. Uit het sap van den palmboom wordt eene aangename likeur bereid, die in Europa den fijnsten smaak zou streelen.

De *arrachide* is in Congoland ook overal in aanzienlijke hoeveelheid te vinden. 't Is eene soort van amandel, waaruit olijfolie wordt getrokken.

Eene vezelachtige plant, die in deze streken in wilden staat overvloedig groeit, wordt verwerkt tot eene soort van russisch leer; men bereidt er zeker weefsel van voor het maken van mandjes, korven, enz.

De caoutchouc levert eenen oogst op, waar men zich geen denkbeeld kan van maken. Geheel Congoland loopt er om zoo te zeggen van over.

Het verfhout is ook door gansch de streek in overvloed te vinden.

In zake van fruitboomen, moet worden gemeld de bananaboom, die eene vrucht oplevert, waarvan men het *brood van den wijze* maakt, een zeer gezond voedsel voor de Europeanen.

Uit eene vrucht, die veel gelijkenis heeft met onze perzik, wordt een uitmuntende brandewijn gemaakt. De heer Monet heeft die likeur geproefd en verzekert, dat zij voor onzen brandewijn in niets moet ten onder doen.

In geheel Congoland groeit het katoen in wilden staat, alsook de tabak, die overigens door gansch Afrika is verspreid.

De congosche tabak is van uitmuntende hoedanigheid. Spreker heeft er sigaren van gerookt en hij bevestigt, dat zij zeer goed waren.

Men heeft de planterij van het suikkerriet in Congoland begonnen. Bijzondere omstandigheden dwongen die plantagie te staken. Toen de heer Monet Vivi verliet, had men den kweek opnieuw aangevangen.

De *baobab* is een reusachtige boom, soms zoo dik, dat een kring van zeventien negers noodig is om zijnen omtrek te omvatten. De schors van dezen boom, die in Congoland overal wordt aangetroffen, dient tot het maken van papier.

Al de europeesche groenten, radijzen, salaad, kooien, enz., uitgenomen de ajuin, groeien in Congoland zeer weelderig op. De heer Monet heeft er met de beste uitslagen proefnemingen van gedaan.

Men heeft met het beste gevolg in deze streken de kweekerij begonnen van den aardappel, de mais, boonen, enz. Er worden zelfs wijngaardplanten uit Madera aangebracht en deze ook beloven veel voor de toekomst.

In tegenstelling met hetgeen sommige reizigers hebben uitgestrooid, bevestigt de heer Monet dat de grond in Congoland eene overgroote vruchtbaarheid heeft. Roode peper is in Congoland overal voorhanden. Er ontbreekt aan die streken niets dan bekwame armen en doelmatige werktuigen, om onmiddellijk de heerlijkste plantagien van gansch de wereld te bekomen. Zoodanig rijk is de grond, dat hij uit eigene natuur, drie oogsten per jaar oplevert. Waarom zou men dan ook in Congoland niet even goed tarwe, rogge, haver, boekweit en koffie kunnen kweeken?

Delfstoffenrijk. — Uit het mineraal rijk putten de Congolanders het ijzer. IJzererts is op vele plaatsen in den grond te vinden.

De inlanders komen in de faktorijen en op de markten hunne waren tegen vreemde voortbrengsels verruilen. Aan ievoor zijn zij rijk.

Zij zijn zeer handeldrijvend en leggen bij de verwisseling hunner waren eene groote behendigheid, allerlei listen aan den dag. Men moet eerst hun vertrouwen winnen en vele koopwaren uitstallen, om met hen te kunnen handelen.

Welke koopwaren zou Belgie zoo al naar Congoland zenden? De congosche negers zijn verzot op geweeren en buskruit; kleerstoffen, vooral diegene van roode kleur; kleeren; perels; juweelen; bellen; messen; tellooren; aardewerk; knoppen; pijpen; losfoorstekskens; jenever; rhum en zelfs azijn.

Geld bestaat in Congoland niet, doch het zal niet lang meer duren of koperen en zilveren munt zullen door de negers worden aangenomen en verhandeld. Zij legden reeds een zeer groot vertrouwen aan den dag voor de papieren *bons*, die de *Internationale Afrikaansche Vereeniging* hun in ruiling hunner koopwaar en als dagloon geeft. Zij behandelen die « bons » of « tickets » met de allergrootste zorg.

De heer Monet heeft zich persoonlijk, voor zijn vertrek uit Vivi, kunnen overtuigen, dat de Congosche negers eene allergrootste toegenegenheid voor Belgie en in 't bijzonder voor Antwerpen aan den dag leggen.

Deze toegenegenheid kan slechts aangroeien en zal de handelsbetrekkingen van Belgie met dit volk van dag tot dag vergemakkelijken. Het aanleggen van ijzerenwegen en het inrichten van nieuwe stoombootlijnen zullen, in een niet zeer verwijderd tijdverloop, de kroon op dit grootsch werk zetten, dank vooral aan den ondernemingsgeest van Z. M. Leopold II en van den vermaarden reiziger Stanley.